

natuurtoets

Natuurtoets dienstengebouw Huis Doorn

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving

Opdrachtgever

RVB

Status

Definitief

Barchman Wuytierslaan 10
3818 LH Amersfoort

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Natuurtoets dienstengebouw Huis Doorn

Subtitel

Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving

Projectcode

22-374

Datum

20 juli 2022

Status

Definitief

Auteur[s]

[Redacted]

Tweede lezer

[Redacted]

Opdrachtgever

RVB

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

K. Noorlander; D. Pruijs & M.G. Hoksberg (2022). Natuurtoets dienstengebouw Huis Doorn. Inventarisatie en beoordeling in het kader van natuurwetgeving. Rapport 22-374. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

Samenvatting	1
1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding en doelstelling	3
1.2 Huidige situatie en voorgenomen plan	3
2. Kader en methode	4
2.1 Wettelijk kader	4
2.2 Onderzoeksmethode	5
3. Gebiedsbescherming	7
3.1 Natura 2000	7
3.2 Natuurnetwerk Nederland	8
4. Soortbescherming	9
4.1 Zoogdieren	9
4.2 Broedvogels	10
4.3 Overige soortgroepen, waaronder flora, amfibieën, reptielen, vissen en insecten	12
5. Geraadpleegde bronnen	13
Bijlage 1. Impressie van het plangebied	14

Samenvatting

Inleiding

Het Rijksvastgoedbedrijf heeft het voornemen om het dienstengebouw op Huis Doorn aan de Langbroekweg 10 in Doorn te renoveren en de functie te wijzigen van wonen naar museum. Hiervoor is een bestemmingswijziging nodig. Dit plan gaat mogelijk gepaard met negatieve effecten op beschermde natuurwaarden. Wet- en regelgeving voor bescherming van natuur verplichten vooraf te toetsen of uitvoering van het plan conflicteert met vigerend natuurbeschermingsrecht.

In het voorliggende onderzoek heeft Ecogroen beoordeeld of het plan conflicterend is met de wettelijke bescherming van natuurwaarden.

Gebiedsbescherming

- Ten zuidoosten van het plangebied bevindt zich op vijf kilometer afstand Natura 2000-gebied Kolland en Overlangbroek (Habitatrichtlijngebied) en op ongeveer zes kilometer afstand Natura 2000-gebied Rijntakken (Vogel- en Habitatrichtlijngebied). Vanwege deze afstand en tussenliggende infrastructuur en bebouwing is direct negatief effect door het initiatief op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden op voorhand met zekerheid uitgesloten. Mogelijk effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie zijn uitgesloten door middels van een AERIUS-berekening die Rijksvastgoedbedrijf heeft uitgevoerd (kenmerk RveVHEPCp3mv).
- Het plangebied ligt in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) van Utrecht. Omdat sprake is van een voornemen tot bestemmingswijziging, moet getoetst worden aan de regels ten aanzien van het NNN. Aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden is niet uitgesloten, omdat de nieuwe functie mogelijk andere en/of grotere bezoekersstromen genereert, die van invloed kunnen zijn op het functioneren van het NNN. Dat houdt in dat een NNN-toets moet worden opgesteld waarin de effecten worden beschreven. Mogelijk vloeien uit de NNN-toets vervolgstappen voort, zoals mitigatie, compensatie of aanpassingen aan het plan.

Soortbescherming

- In het gebouw zijn potenties voor verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger aanwezig. Daarom is in de periode mei-september 2020 gericht nader vleermuisonderzoek uitgevoerd. Tijdens dit aanvullend onderzoek zijn er geen vaste verblijfplaatsen, vliegroutes of essentiële foerageergebieden van vleermuizen aangetroffen.
- Overige beschermde soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn zijn op basis van het veldbezoek en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2022) in het plangebied niet te verwachten. Vervolgstappen ten aanzien van deze soorten zijn niet aan de orde.
- Andere soorten (Art 3.10 van de Wnb) met en zonder vrijstelling in de provincie Utrecht zijn op basis van het veldbezoek en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2022) in het plangebied niet te verwachten. In het kasteelpark zijn wel waarnemingen van egel en eekhoorn bekend, maar er

is geen sprake van verblijfplaatsen in het plangebied. Vervolgstappen ten aanzien van deze soorten zijn niet aan de orde.

- Het plangebied is ongeschikt voor nestplaatsen van broedvogels met jaarrond beschermde nesten. Vervolgstappen zijn niet aan de orde.
- Mogelijk bevinden zich in het plangebied wel broedgevallen van vogels zonder jaarrond beschermde nesten, zoals gekraagde roodstaart en/of witte kwikstaart.
- Er wordt in het onderzoeksgebied geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van overige beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming. Vervolgstappen ten aanzien van flora, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden zijn niet aan de orde.

Advies en vervolgstappen

- Werkzaamheden die broedende vogels wezenlijk verstoren of hun nesten of eieren beschadigen dienen altijd te worden voorkomen. Dit is voor de meeste soorten mogelijk door te werken buiten de periode van half maart tot eind juli of door het onderzoeksgebied voor de werkzaamheden te controleren op broedende vogels en nesten binnen de invloedssfeer van het plan. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd. Het is van belang dat er geen wezenlijke verstoring plaatsvindt of nesten of eieren van broedvogels worden beschadigd of vernield, ongeacht de datum.

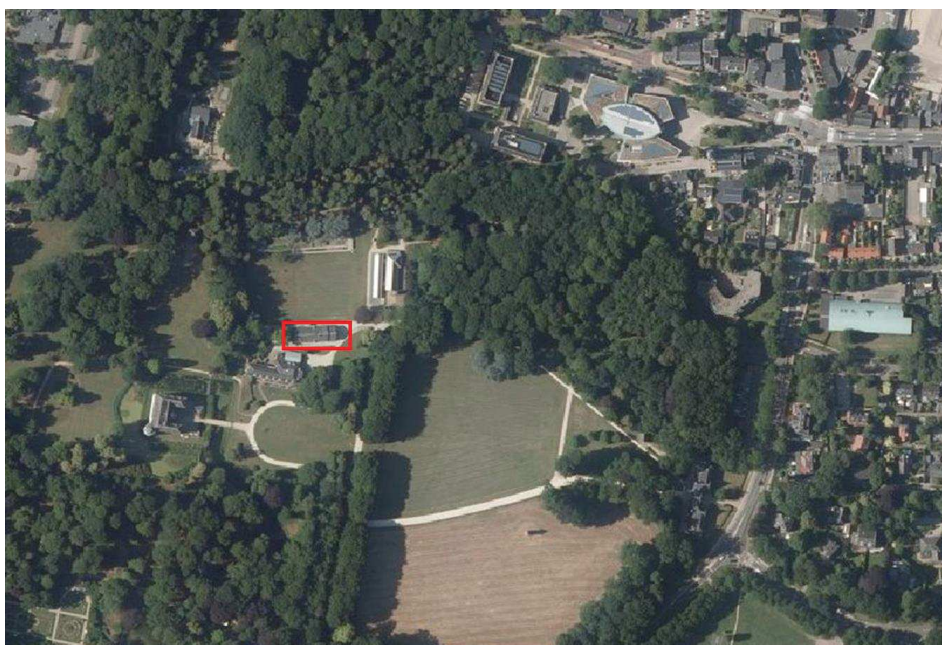
1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Het Rijksvastgoedbedrijf heeft het voornemen om het dienstengebouw op Huis Doorn aan de Langbroekweg 10 in Doorn te renoveren en de functie te wijzigen van wonen naar museum. Hiervoor is een bestemmingswijziging nodig. Dit plan gaat mogelijk gepaard met negatieve effecten op beschermde natuurwaarden. Wet- en regelgeving voor bescherming van natuur verplichten vooraf te toetsen of uitvoering van het plan conflicteert met vigerend natuurbeschermingsrecht. RVB heeft Ecogroen opdracht gegeven om een quickscan natuurtoets uit te voeren. De quickscan natuurtoets is bedoeld om inzicht te krijgen in aanwezige beschermde natuurwaarden en mogelijke effecten hierop door uitvoering van het plan. De resultaten van het uitgevoerde onderzoek zijn in de voorliggende rapportage beschreven.

1.2 Huidige situatie en voorgenomen plan

Het dienstengebouw is gelegen in het park rondom Huis Doorn. De massief stenen muren zijn ter hoogte van de eerste verdieping aan de buitenzijde voorzien van houten betimmering. Het dak is bedekt met pannen, de dakranden zijn afgewerkt met houtwerk en de nok is voorzien van lood. Rondom het gebouw is sprake van verharding. Het gebouw is gelegen in een park met grote bomen, bosschages en grasvelden. In het park zijn diverse andere gebouwen aanwezig. De ligging is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied (binnen de rode lijnen). Bron achtergrond: PDOK.

De beoogde renovatie behelst werkzaamheden intern in het gebouw, verbeteringen aan gevels en vervanging van dakbeschot en beschadigde dakpannen. Met omliggende gebouwen, bomen, grasvelden en bosschages wordt niets gedaan.

2. Kader en methode

2.1 Wettelijk kader

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. Dit rapport gaat in op de gebieds- en soortbescherming. Omdat geen bomen geveld worden, wordt toetsing aan het onderdeel houtopstanden buiten beschouwing gelaten. Voor de volledige wettekst van de Wet natuurbescherming verwijzen wij naar: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/>. In onderstaand kader 2.1 geven we een samenvatting van de relevante wetteksten.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Zorgplicht (artikel 1.11)

De Wet eist van iedereen zorgplicht voor de natuur. Zorgplicht is altijd van kracht, ook ten aanzien van niet beschermde natuur. Artikel 1.11 schrijft voor dat niemand moedwillig natuurgebieden of in het wild levende dieren of planten of hun directe leefomgeving mag verstoren, schaden of doden. Dit kan door het achterwege laten van een handeling of door het treffen van maatregelen ter voorkoming van schade of -als zelfs dat niet kan- de ontstane schade zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken. Een voorbeeld van voorzorg is het werken in de minst kwetsbare periode van soorten.

Natura 2000 (hoofdstuk 2)

Hoofdstuk 2 regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bestaande uit Habitatrichtlijngebieden (HR) en Vogelrichtlijngebieden (VR). Per Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor de bescherming van natuurlijke habitats, habitats van soorten en leefgebieden van vogels. Artikelen 2.1 tot en met 2.11 van de Wet regelen de bescherming van (de doelen voor) Natura 2000-gebieden. Artikel 2.7 verplicht om vooraf te beoordelen of plannen, projecten en activiteiten in of in de nabijheid van Natura 2000-gebieden significant negatieve effecten kunnen hebben op de voor deze gebieden geformuleerde doelen. Als uit de beoordeling blijkt dat geen effecten optreden dan kan een plan worden vastgesteld of is een vergunning voor een project of handeling niet nodig. Zijn (significant) negatieve effecten niet uit te sluiten dan is een nadere beoordeling nodig. Artikel 2.8 bevat de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan voor het vaststellen van een plan of het verlenen van een vergunning. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar de ingreep of handeling plaatsvindt, soms is dat het Rijk.

Soorten (hoofdstuk 3)

Hoofdstuk 3 regelt de bescherming van soorten. De bescherming van soorten is verdeeld over de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10. Het betreft de bescherming van:

- Vogels zoals genoemd in de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), in de praktijk vaak onderverdeeld in:
 - Vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus, gierzwaluw en buizerd.
 - Overige vogels, waarvan nesten alleen tijdens het broedseizoen zijn beschermd (periode van nestbouw, ei-leg, broeden en voeren van de jongen op het nest).
- Soorten (exclusief vogels) van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I), zoals bedoeld in artikel 3.5.
- Andere soorten (artikel 3.10), onderverdeeld in soorten waarvoor al dan niet vrijstelling voor geldt.

Indien effecten niet zijn uit te sluiten moet -voorafgaand aan het vaststellen van een plan- zijn beoordeeld of er uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing. Als er aantoonbaar uitzicht is op het verkrijgen van een ontheffing dan kan het plan worden vastgesteld. Als bij ruimtelijke ingrepen verbodsbepalingen worden overtreden dan is het noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen bij het bevoegd gezag, tenzij gewerkt kan worden volgens een goedgekeurde gedragscode. Het bevoegd gezag is meestal de provincie waar (het grootste deel van) de ingreep of activiteit plaatsvindt, soms is dat het Rijk. Voor het verkrijgen van een ontheffing moet zijn beschreven hoe de initiatiefnemer er voor zorgt dat schade aan beschermde soorten tot een minimum beperkt blijft, welke mitigerende en compenserende maatregelen nodig zijn, dat alternatieven ontbreken en aan welk wettelijk belang wordt voldaan.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

De bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is vastgelegd in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro: Stb 2016 nr. 351) en uitgewerkt in provinciale verordeningen en bestemmingsplannen. De bescherming van het NNN staat geheel los van de Wet natuurbescherming. Indien voor een ontwikkeling niet hoeft worden afgeweken van het bestemmingsplan, is geen NNN-toets noodzakelijk. De waarden blijven dan immers geborgd.

In het Barro is geregeld dat bij provinciale verordening gebieden moeten worden aangewezen die het Natuurnetwerk Nederland vormen. De ligging van die gebieden wordt geometrisch vastgelegd. Bij provinciale verordening worden in het belang van de bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden, regels gesteld omtrent de inhoud van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. Voor nieuwe ontwikkelingen binnen het NNN, waarbij wordt afgeweken van het bestemmingsplan, geldt een 'nee, tenzij'-afweging. Dit houdt kortweg in dat significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN niet toegestaan is. Regels voor beoordeling van effecten op het NNN zijn vastgelegd in provinciale verordeningen.

2.2 Onderzoeksmethode

Voorliggende quickscan natuurtoets is gebaseerd op literatuur- en veldonderzoek. Het literatuuronderzoek bestaat uit een raadpleging (04 juni 2020) van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF 2022). Bij raadpleging van de NDFF is gekeken naar verspreidingsgegevens van de afgelopen vijf jaar. Ook is bepaald of het plangebied in de nabijheid van Natura 2000-gebieden ligt (Gebiedendatabase Natura 2000).

Het veldbezoek is uitgevoerd op 29 april 2020 (droog, helder, weinig wind en 15 °C). Het plangebied en de directe omgeving zijn onderzocht door een ecoloog van Ecogroen. Het onderzoeksgebied wordt gevormd door het gebouw zelf, de bestrating daar omheen en de bosrand. Tijdens het veldbezoek is aandacht besteed aan alle (mogelijk) aanwezige beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming. Hierbij heeft de nadruk gelegen op mogelijke verblijfplaatsen van beschermde zoogdieren en broedvogels met jaar-rond beschermde nesten.

Aanvullend onderzoek

Vleermuisonderzoek

Op basis van informatie uit het literatuuronderzoek en de resultaten van de quickscan is beoordeeld welke beschermde soorten mogelijk aanwezig zijn in het plangebied. Het betreft vleermuissoorten zoals laatvlieger, gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis. Het vleermuisonderzoek is vormgegeven conform het landelijke vleermuisprotocol (NGB 2017) en diverse kennisdocumenten (BIJ12 2017). Het onderzoek bestaat uit vijf inventarisatiemomenten in de periode van 20 mei tot en met 1 oktober. Specifiek gaat het om drie nachtelijke bezoeken in de periode eind mei-half juli (2020) gericht op kraamkolonies en zomerverblijfplaatsen en twee nachtelijke bezoeken in de periode begin augustus tot eind september (2020) gericht op zomerzwermen, baltslocaties en paarverblijfplaatsen van groepjes vleermuizen. Tijdens de onderzoeken is gebruikgemaakt van batdetectors met de mogelijkheid om opnamen te maken, zoals de Pettersson D240x, de M500 en de Echometer Touch 2. De onderzoeken hebben plaatsgevonden

onder gunstige weersomstandigheden (droog, geen harde wind, minimaal 10 °C) en zijn uitgevoerd tijdens de avondschemering en ochtendschemering. Vanwege de grootte van het gebouw zijn de onderzoeken uitgevoerd door tenminste twee ecologen van Ecogroen. In tabel 2.2 is een overzicht opgenomen van de inventarisatiemomenten.

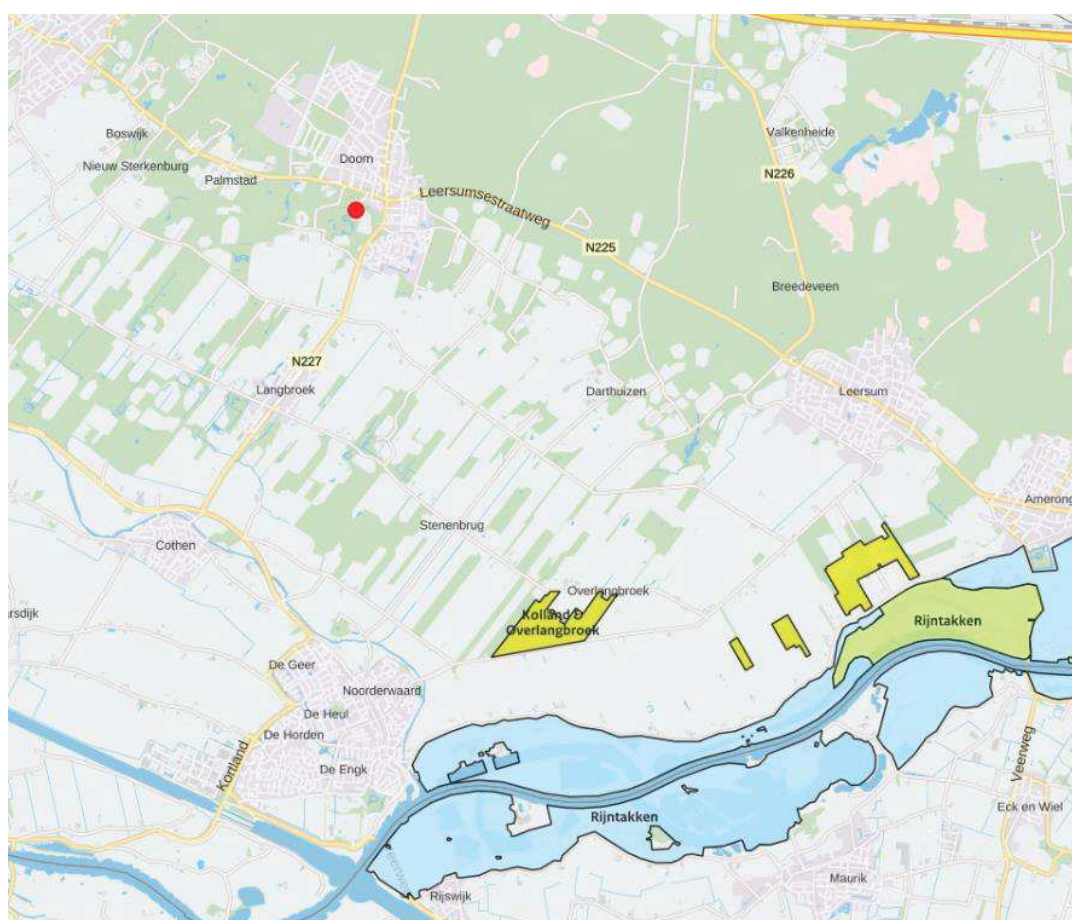
Tabel 2.2 *Overzicht inventarisatiemomenten vleermuizen.*

Bezoek	Tijdstip	Datum	Weersomstandigheden
1	21:15 – 23:45	20 mei 2020	19 °C, droog, helder, windstil
2	22:00 – 00:00	3 juli 2020	18 °C, droog, half bewolkt, weinig wind
3	03:30 – 05:30	15 juli 2020	10 °C, droog, helder, windstil
4	20:45 – 23:00	24 augustus 2020	17 °C, droog, helder, windstil
5	05:15 – 07.15	16 september 2020	16 °C, droog, helder, windstil

3. Gebiedsbescherming

3.1 Natura 2000

Ten zuidoosten van het plangebied bevindt zich op vijf kilometer afstand Natura 2000-gebied Kolland en Overlangbroek (Habitatrichtlijngebied) en op ongeveer zes kilometer afstand Natura 2000-gebied Rijntakken (Vogel- en Habitatrichtlijngebied) (figuur 3.1). Vanwege deze afstand en tussenliggende barrières als infrastructuur en bebouwing is een negatief effect op de instandhoudingsdoelen van deze en andere Natura 2000-gebieden op voorhand met zekerheid uitgesloten, met uitzondering van stikstofdepositie.

Figuur 3.1 Ligging van het plangebied (rode stip) ten opzichte van Natura 2000-gebieden Kolland en Overlangbroek (gele vlakken) en Rijntakken (blauwe en groene vlakken). Bron achtergrond: AERIUS Calculator.

Op voorhand was negatief effect op Natura 2000-gebieden als gevolg van stikstofdepositie niet uitgesloten. Stikstofdepositie kan op vele kilometers afstand van de bron negatieve effecten hebben op hiervoor gevoelige habitats en leefgebieden van soorten. Mogelijk effecten als gevolg van een toename van stikstofdepositie zijn uitgesloten door middels van een AERIUS-berekening die Rijksvastgoedbedrijf heeft uitgevoerd (kenmerk RveVHEPCp3mv).

3.2 Natuurnetwerk Nederland

Uit de interactieve kaarten van de provincie Utrecht (Provincie Utrecht 2022) blijkt dat het plangebied in het NNN ligt, zie figuur 3.2. Het plangebied ligt in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) van Utrecht. Omdat sprake is van een voornemen tot bestemmingswijziging, moet getoetst worden aan de regels ten aanzien van het NNN. Aantasting van wezenlijke kenmerken en waarden is niet uitgesloten, omdat de nieuwe functie mogelijk andere en/of grotere bezoekersstromen genereert, die van invloed kunnen zijn op het functioneren van het NNN. Dat houdt in dat een NNN-toets moet worden opgesteld waarin de effecten worden beschreven. Mogelijk vloeien uit de NNN-toets vervolgstappen voort, zoals mitigatie, compensatie of aanpassingen aan het plan.

Figuur 3.2 Ligging van het plangebied (rode rechthoek) binnen de begrenzing van het NNN (<https://ruimtelijkeplannen.provincie-utrecht.nl/>).

4. Soortbescherming

4.1 Zoogdieren

Zoogdieren van de Habitatrichtlijn en Verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5)

Vleermuizen

Vleermuizen zijn beschermd onder de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (art. 3.5 Wnb). Het leefgebied van vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 4.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven en op welke wijze ze beschermd zijn.

Kader 4.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foerageergebieden

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

Tijdens het veldbezoek is geconstateerd dat het gebouw grotendeels ontoegankelijk is voor vleermuizen. Er is op zolder wel een dode gewone dwergvleermuis gevonden, maar er is geen opening ontdekt waardoor deze naar binnen is gekomen. Vermoedelijk is deze door een raam binnengekomen en opgesloten geraakt. Verder zijn er in het geheel geen sporen van vleermuizen gevonden, zoals keutels of vlindervleugels. Door het ontbreken van toegangswegen en sporen worden verblijfplaatsen in de gevels en op de zolder uitgesloten.

Het dakbeschot is via kieren tussen de pannen echter wel bereikbaar voor vleermuizen (zie Bijlage 1). Verblijfplaatsen van laatvlieger, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis konden derhalve niet worden uitgesloten. Met de voorgenomen werkzaamheden, zoals het verwijderen van dakpannen en isolatie van het dak, zouden eventuele verblijfplaatsen van vleermuizen verloren kunnen gaan. Omdat dat in strijd is met de Wnb is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar vleermuizen conform het vleermuisprotocol.

Tijdens het aanvullend onderzoek naar vleermuizen (zie paragraaf 2.2 voor de onderzoeksmethode) zijn binnen het plangebied geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen. Vervolgstappen ten aanzien van verblijfplaatsen voor vleermuizen zijn dan ook niet aan de orde.

Vliegroutes

Tijdens het aanvullend onderzoek naar vleermuizen (zie paragraaf 2.2) zijn binnen het plangebied geen vliegroutes van vleermuizen aangetroffen. Hierdoor zijn vervolgstappen ten aanzien van vliegroutes niet aan de orde.

Foeragegebied

In het plangebied en de directe omgeving van het gebied zijn vleermuizen foeragerend aangetroffen. Het betreft waarnemingen van gewone dwergvleermuis. Gewone dwergvleermuizen foerageren boven de bebouwing en de groenelementen in en om het plangebied. Bij de sloop en ontwikkeling van het plangebied gaat echter geen onmisbaar foeragegebied verloren. De directe omgeving biedt ruim voldoende alternatief foeragegebied, door de aanwezigheid van bomen, water en plantsoenen. Vervolgstappen voor foeragegebieden van vleermuizen zijn derhalve niet aan de orde.

Overige zoogdieren van de Habitatrichtlijn en Verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5)

Overige beschermde soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn, zoals otter of bever zijn op basis van het veldbezoek en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2022) niet te verwachten. Vervolgstappen ten aanzien van deze soorten zijn niet aan de orde.

Andere zoogdieren (Wnb art. 3.10, niet vrijgesteld in de provincie Utrecht)

In het plangebied zijn soorten uit de categorie 'andere zoogdieren, niet vrijgesteld in de provincie Utrecht' (zoals steenmarter, boommarter, eekhoorn) op basis van het veldbezoek, kenmerken van het gebouw en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2022) niet te verwachten. Eekhoorns foerageren en nestelen wel in het kasteelpark, maar van verblijfplaatsen in het gebouw of de directe invloedssfeer is geen sprake. Vervolgstappen ten aanzien van deze soorten zijn niet aan de orde.

Andere zoogdieren (Wnb art. 3.10, vrijgesteld in de provincie Utrecht)

In het plangebied zijn geen vaste verblijfplaatsen van algemene zoogdiersoorten (zoals egel, konijn, bosmuis) aangetroffen en/of te verwachten. Mogelijk foerageren deze soorten wel in het kasteelpark, maar van verblijfplaatsen in het gebouw is geen sprake. Bovendien geldt voor soorten uit deze categorie in de provincie Utrecht vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is. Echter geldt te allen tijde de zorgplicht (Wnb artikel 1.11, zie ook 2.1).

4.2 Broedvogels

Van veel broedvogels zijn nesten alleen tijdens het broedseizoen beschermd. Nestlocaties kunnen dan buiten het broedseizoen zonder overtreding van de Wet natuurbescherming verwijderd worden. Voor een aantal broedvogelsoorten geldt echter dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (zie kader 4.2).

Kader 4.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de ooievaar, boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, wespandief, zwarte wouw, slechtvalk, sperwer, steenuil, kerkuil, oehoe, gierwaluw, grote gele kwikstaart en huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Nestplaatsen van broedvogels waarvan de nestplaats jaarrond beschermd is zoals gierwaluw, huismus, uilen en roofvogels, worden op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2022) niet in en om het plangebied verwacht. In de omgeving zijn wel waarnemingen bekend van buizerd (NDFF 2022). Het betreft hier geen nestplaatsen en de verwachting is ook niet dat deze een nestplaats hebben binnen de invloedssfeer van het plan, omdat het een druk bezocht wandelpark betreft.

Negatieve effecten op broedvogels met jaarrond beschermde nesten zijn derhalve ook niet te verwachten. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten in het onderzoeksgebied zijn dan ook niet aan de orde.

Overige broedvogels

Het plangebied is geschikt als broedbiotoop voor bijvoorbeeld gekraagde roodstaart of witte kwikstaart, die onder dakpannen een nest kunnen bouwen. Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en half juli worden aangehouden als broedseizoen. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Van soorten als houtduif en Turkse tortel kunnen tot laat in het najaar bewoonde nesten aanwezig zijn. We adviseren daarom om bij uitvoering van het plan in de periode tussen half maart en half oktober vooraf een broedvogelcheck uit te voeren. Hierbij wordt het plangebied zelf en ook de omringende bosrand beoordeeld.

Indien bij uitvoering van het plan nesten van broedvogels worden aangetroffen dienen de werkzaamheden direct te worden gestaakt. Vervolgens wordt in overleg met de uitvoerder en een ecologisch toezicht houder bepaald hoe de werkzaamheden op een zorgvuldige wijze binnen de kaders van de Wet natuurbescherming kunnen worden uitgevoerd.

4.3 Overige soortgroepen (flora, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden)

In het plangebied ontbreekt oppervlaktewater. Hierdoor is voortplanting van beschermde vissen, amfibieën en libellen niet aan de orde. Rondom het Huis zijn alleen strak gemaaide gazons aanwezig, die ongeschikt zijn als landhabitat voor beschermde amfibieën en reptielen en voortplantingshabitat voor beschermde vlinders en andere insecten. Ook ontbreken de fysische voorwaarden voor beschermde flora.

Op basis van de genoemde terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2022) worden in het plangebied zodoende geen standplaatsen van flora en voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van overige beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor overige soortgroepen (flora, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden).

5. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

BIJ12 (2017). Kennisdocument Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii*. Versie 1.0, juli 2017.

BIJ12 (2017). Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus*. Versie 1.0, juli 2017.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017). Vleermuisprotocol 2017, maart 2017. www.netwerkgroenebureaus.nl en www.zoogdiervereniging.nl.

Provincie Utrecht (2016). Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht, natuurlijk waardevol. Vastgesteld door Provinciale Staten op 12 december 2016.

Internet

Gebiedendatabase Natura 2000 (<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000>).

NDFF (2022). NDFF uitvoerportaal (<https://ndff-ecogrid.nl>) geraadpleegd op 20 juli 2022.

Provincie Utrecht (Webkaart Provincie Utrecht <https://webkaart.provincie-utrecht.nl/>).

Provincie Utrecht (NNN-kaart) https://ruimtelijkeplannen.provincie-utrecht.nl/NL.IMRO.9926.2020OWVISIE-VA01?s=SANMmAIGAWuZIkGnJDgUkAoxloBTQTrEP4B_BA4jfv4AHMA. Geraadpleegd op 20 juli 2022.

Bijlage 1. Impressie van het plangebied

Foto links: voorbeeld van een kier tussen de dakpannen waardoor vleermuizen het dakbeschot in kunnen. Verblijfplaatsen kunnen hier niet uitgesloten worden. Foto rechts: voorbeeld dat illustreert hoe afgesloten de zolderruimte is. Hier zijn verblijfplaatsen van vleermuizen wel uitgesloten. Foto's: Mark Hoksberg.